

Yttrande över Domstolsverkets hemställda Särskilda forumregler för vissa säkerhetsmål

Ju2024/01383

Svea hovrätt har inga invändningar mot förslaget i hemställda om att handläggningen av s.k. säkerhetsmål ska koncentreras till ett fåtal domstolar. Hovrätten anser dock att den valda modellen, som innebär att åklagaren fritt får välja mellan Stockholms tingsrätt och Malmö tingsrätt, kan ifrågasättas. Det framstår som rimligare att målen fördelas mellan domstolarna utifrån kriterier som anges i författning.

Hovrätten vill därutöver lämna följande synpunkter.

Säkerhetsmålen avgränsas i lagförslaget genom uttrycket "åtal som innehåller säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter". Det anges att det som avses är mål där sådana uppgifter bedöms finnas i någon del av den utredning som lämnas till domstolen. Hovrätten anser att lagtexten bör justeras. Med åtalet avses normalt den talan om ansvar för brott som förs i målet. Begreppet framstår som mindre väl valt i en bestämmelse som bör kunna tillämpas i vart fall med avseende på allt det som kan ges in i samband med att ett åtal väcks. Enligt hovrätten är det inte särskilt träffande att säga att "åtalet innehåller" uppgifter av det aktuella slaget så snart de finns i t.ex. förundersökningsprotokollet eller den skriftliga bevisningen.

Förslaget anges innebära att Stockholms tingsrätt och Malmö tingsrätt blir exklusiva forum. Innebörden av att ett forum är exklusivt är att mål av ett visst slag bara kan tas upp där. Samtidigt utgår förslaget och resonemangen i avsnitt 5.3.1 från att det kan finnas konkurrerande forum enligt 19 kap. rättegångsbalken. Något som inte tas upp i hemställda är vidare förhållandet till forumregler utanför kapitlet (jämför 9 §). Enligt hovrätten behöver det göras ytterligare överväganden beträffande förhållandet till andra forumregler.

Hovrätten konstaterar avslutningsvis att förslaget kan leda till att domstolen ska pröva fler säkerhetsmål än i dag. Sådana mål är ofta resurskrävande och påverkar domstolens verksamhet på ett märkbart sätt. Det är därför angeläget att resursfrågan följs upp.

I handläggningen av detta ärende har deltagit hovrättslagmannen Ragnar Palmkvist samt hovrättsråden Mirja Högström och Håkan Sellman, föredragande.

Ragnar Palmkvist

Håkan Sellman